

Η Σκύλλα, η Χάρυβδη και η Κίρκη: κρίση και «ευκαιρίες»

Εχοντας πολλούς πατέρες, η νίκη μπορεί να ενώνει και να συνορτάζεται από όλους μαζί, από κοινού. Αντιθέτως, ως ορισμό «ορφανές», η ήττα, η κατολήση και η κοινωνική απορρύθμιση τείνουν να χωρίζουν και διαφοροποιούν. Πράγματι, μολοντί οι πάλεμοι και οι ακραίες φυσικές καταστροφές μπορεί να οδηγήσουν σε (πρόκαιρες συνήθως) συλλογικότητες, οι αναμενόμενες και προαναγγελλόμενες κοινωνικές και τολιοθήσεις δύσκολα συνεπιφέρουν ριζικές ανατροπές στις καταστραφέντες. Στις ατομικευτικές κοινωνίες, η καθολική εμπέδεια της παραινέσης του Γκιό «πλουτίστε» δεν απέχει πολύ από την ανομολόγητη αλλά πανταχού παρούσα εντολή «ο σόζων εαυτών οωθήτω». Εις πείσμα λοιπόν της κυρίαρχης ρητορείας, είναι βέβαιο πως δεν πρόκειται ούτε να αλλάξουμε ούτε να βουλώσουμε όλοι μαζί και εν αγαστή συμνημία μέσα στον κοινό μας «Τιτανικό». Μέσα στο χάος, ο καθένος καλείται να αναζητήσει τις δικές του τύχες και προοπτικές, να επινοήσει τις δικές του διεξόδους και να υλοποιήσει τις δικές του φαντασιώσεις.

Με αυτήν την έννοια, η τρέχουσα απονικτική συγκυρία συνιστά ουρανόπεμπτη «ευκαιρία» για τους ολίγους και αρίστους (είτε είναι ήδη κρατούντες είτε ελπίζουν να αναδειχθούν σε αξίους διαδόχους τους) προκειμένου να μετάσχουν υπό τους ευνοϊκότερους δυνατούς όρους στην προωιζόμενη ραγδαία ανακατανομή ισχύος, πόρων, θέσεων, προοπτικών και συμφερόντων. Τουλάχιστον σε ό, τι αφορά τους «κλήτους», μια σκακιέρα που κλυδωνίζεται συθέμελα από την κρίση οδηγεί στην αποδιοργάνωση όλων των εξουσιαστικών στεγανών. Στο εξής, λοιπόν, όλα εμφανίζονται ανοικτά, δυνατά και προσπελάσιμα. Βέβαια, οι φτωχοί και οι καταφρονεμένοι δεν είναι σε θέση να συμμετάσχουν στο πανηγύρι της ανακατανομής των ευκαιριών. Αυτό όμως δεν έχει την παραμικρή σημασία. Γι' αυτούς, προφανώς, ισχύει απαρασάλευτα το «τι είχαν, τι έχασαν». Ανεξάρτητα λοιπόν από το «άλλο» μέλλεται να υποστούν, οφείλουν σε κάθε περίπτωση να βαυκαλιούνται για την αναγκαιότητα και ωφελιμότητα όλων των νοητών ανατροπών.

Δεν είναι λοιπόν τυχαίο το γεγονός ό-τι στις μέρες μας φαίνεται να φητρώνουν σα μανιτάρια μια σειρά πρωτόφαντων καινοτόμων ιδεών, αυτο-

σχεδίων πολιτικών κινήσεων, απρόσμενων ηγετικών φιλοδοξιών, αναπάντεχων ιδεολογικών κρυσταλλώσεων, πρωτόγνωρων κατά φύσιν ή παρά φύσιν συμμαχιών και επανοητικών σωτηριολογικών σχεδιασμών. Στον ανοικτό κόρνο των συνεχών ανακατατάξεων προοπτικών και ευκαιριών όλα εμφανίζονται δυνατά και ευπρόσδεκτα. Ας είμαστε λοιπόν ρεαλιστές. Πα ολόνα και η ανυπόφορη επιλογή ανάμεσα στη Σκύλλα και στη Χάρυβδη. Οι σύγχρονοι ορθολογικοί ήρωες επικεντρώνουν τη δράση τους σε άλλα κεφάλαια της περιπλάνησης. Επιλέγουν να απολαμβάνουν ακίνδυνα τα τραγούδια των Σεσίρων, να καταβροχχίζουν ατιμώρητα τα ιερά βόδια των Θεών, να προσφέρουν αδιότακτα τους συντροφούς τους βορά στους Λαιτηριούσιους και τους Κύκλωπες και να αξιοποιούν στο έπακρο όλες νέες «ευκαιρίες» απολαύσεων θα τους προσφέρει η Κίρκη.

*Καθηγήτρια Κοινωνιολογίας

Τρομοκρατία στο προτεκτοράτο

Η χρήση του όρου «προτεκτοράτο» δεν ανήκει σε κάποιον από τους συνεργάτη της «Zeit – online», ηλεκτρονικής έκδοσης της μη αριστερής έκδοσης γερμανικής εφημερίδας «Die Zeit» στις 10.2.2012. Το άρθρο του Ludwig Greven

Ruhe! Das EU-Spardiktat treibt Griechenland in den Untergang. Statt brutaler Kürzungen braucht das Land ein Aufbauprogramm – auch in deutschem Interesse».

Ο Ηρακλής της πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής κατοχής δεν μπορούν να κατατάξουν εύκολα τον Greven στους «δημαγωγούς». Το γχείρημα να τον κατατάξει κανείς στους «εχθρούς του λαού» γίνεται ακόμη πιο δύσκολο, επειδή ο συντάκτης δείχνει να νοιάζεται πράγματι για τη σωτηρία της χώρας μας, κάνει σχετικές προτάσεις και δεν πορνάει στη χρεοκοπία της. Στην έκδοση της 12.2.2012 της «Zeit – online» το ρεπορτάζ αναπαράγει δήλωση του Σόιμπλε, ότι «η διάδοση της Ελλάδας είναι πιο δύσκολη από την επανένωση της Γερμανίας». Ρωτήστε τον, εσείς οι Ηρακλείς της κατοχής, πόσα χρόνια χρειάστηκε η Γερμανία για να κάνει την επανένωση και αν η χώρα του αντιμετωπίζει ακόμη και σήμερα επαχθέστερες κοινωνικές και οικονομικές συνέπειες αυτής της επανένωσης.

Το ΑΡΙ ΚΑΖΑΚΟΥ*

Τα κυβερνητικά στελέχη του ΠΑΣΟΚ και της Ν.Δ. είναι όμηροι ενός σκληρού συστήματος εξουσίας. Γι'ρω απ' αυτούς ιδιαιτέρως καθαράματα έχουν αναλάβει βοήθει εκτήρωσης μιας πολιτικής που αντί για επιχειρήματα χρησιμοποιεί τη στρατηγική του τρόμου. Τι κι αν η Μέρκελ διαβεβαιώνει τους βουλευτές του κυβερνητικού συνασπισμού στη Γερμανία ότι «θα ήταν επικίνδυνο να επηρεάσει στην Ελλάδα να χρεοκοπήσει, γιατί αυτό θα μπορούσε να έχει ανεξέλεγκτες συνέπειες» (in. gr, δημοσίευση 10 Φεβρ. 2012, «Ανεξέλεγκτες οι συνέπειες μιας ελληνικής χρεοκοπίας, δηλώνει η Μέρκελ»).

Το δεύτερο Μνημόνιο με τα μέτρα του σκοτώνει τη χώρα, κι αυτό δεν το αρνούνται ούτε οι πρωτομάστορες αυτής της πολιτικής. Όπως δεν τολμούν ούτε καν να υποσχεθούν ότι τα μέτρα τους και το PSI θα κάνουν βιώσιμο το χρέος. Η πλήρης αδυναμία της χώρας μας (και όλων των χωρών) να πληρώσει το χρέος αντιμετωπίζεται με περισσότερο χρέος. Συγχρόνως όμως, κι αυτή είναι η διαφορά της πολιτικής του Μνημονίου από την πολιτική του ΟΧΙ σε συνδυασμό με την παραμονή της Ελλάδας στην ευρωζώνη, φέρνει μαζί της την εκποίηση του δημόσιου πλούτου «για έναν παρά» στις καταχρηστικές δυνάμεις και τον εξανδραποδισμό των Ελλήνων. Το δικό μας ΟΧΙ είναι για τη μόνη επιλογή κι όχι μόνο για την Ελλάδα αλλά και για τον κόσμο. Αλλιώς, η καταπιεστική κρίση θα γεννήσει, όπως έγινε με την κρίση του 1929, τέρατα.

*Καθηγήτρια Εργατικού Δικαίου